

НАМ НЕ ПОТРІБНА ВІЙНА!

Віра Болоніна, Арслангалі Галін, Євгенія Герасимова, Анастасія Кіцишина, Ілля Махінко, Андрій Мосієнко, Віра Муригіна, Всеволод Нікелін і Василь Сичов... Сьогодні не тяжко поіменно назвати всіх ветеранів-визволителів Рівного, тих, які пов'язали й свою післявоєнну долю з нашим містом. Їх, живих, можна порахувати на пальцях...

- Кожному з нас зараз десь по дев'яносто. А далекого 1944-го ми були хлопцями 17-19-ти років. Зізнаюся: майже ніхто навіть не мріяв вийти живим із нелюдських випробувань війною, - розповідає учням ЗОШ №1 полковник Григорій Безверхий. Кожна його згадка про загиблих бойових побратимів віддавала майже нестерпним болем. - Напередодні початку боїв за Рівне старшина Петрову разом із п'ятнадцятьма бійцями наказали форсувати річку Горинь, захопити на ворожому березі плацдарм і утримати його за всяку ціну аж до підходу головних сил. Більше доби німці щогодини атакували й при підтримці артилерії намагалися вибити наших солдат із цього малесенького клаптика землі. А вони й на крок не відійшли. Коли залишилися

лише старшина та двоє бійців, німаки кинули на них танки. Наші ж - усі троє - рушили під ворожу броню з протитанковими гранатами... Гітлерівці відступили знову. Вони не знали, що на плацдармі вже не лишилося захисників - жодного! Не здогадувалися про це і наступаючі війська, коли переправлялися сюди через Горинь... Немає сумніву, якщо не приведи Господь, вам, хлопцям і дівчатам, які сидять переді мною, довелося захистити собою Вітчизну, нікому не забракло би мужності. Але не хочу навіть і думати про таке. Не потрібна нам війна!

Чи під силу сучасним учням осягнути історичний сенс і глибину трагедії подій 66-річної давнини?

Хто знає? Та, це вже поза сумнівом, кожне слово ветеранів назавжди зарекується в дитячих душах.

- Ви маєте унікальну нагоду зустрітися з живими свідками тих буремних років, - звернувся до учнів і вчителів Віталій Новак. - І дізнатися, що це - бути готовими відстояти Батьківщину - морально і фізично.

Учениця ЗОШ №1 Аня Кирилюк - одна з тих, хто разом із наставниками (заступником директора Олесею Ткачук і педагогом Світлоною Туринською) готували цю зустріч, запрошували ветеранів, збирали й вивчали матеріали про історію визволення рідного міста від фашистів.

- Батьки, на жаль, ще не розповідали, чи були в нашій сім'ї визволителі, партизани, воїни УПА. Знаю лише, що під час війни частина родини мешкала в селі Антопіль. Звичайно, мені, як і більшості однолітків, цікаво було почути від учасників подій про подробиці нашої величної і такої суперечливої історії. Навіть і не знаю, як оцінити трагічне протистояння, яке відбувалося під час останньої війни на наших теренах. А до ветеранів Великої Вітчизняної ставлюся з великою повагою: вони - герої!

...Дніпро, Случ, Горинь, Дністер... Українські ріки життя... Скільки ж життів і крові перенесли ваші води до моря Вічності. Готуючи цей матеріал, я телефонував Михайлові Іваницькому, начальника центру обслуговування інвалідів. 2 лютого він не зміг побувати на Дубнівському меморіалі: на "Молодіжному" цвинтарі ховали Михайла Трохимовича Епіка, бойового майора, людину цікавої - щасливої і трагічної долі. Лише три місяці не дожив він до свого 90-річчя і до 65-го Дня перемоги. За його плечима Сталінградська, Курська, Прохорівська битви, не перелічити всіх форсованих великих і малих річок. І серед них - невблаганна ріка часу. Тепер він - на іншому березі, разом із друзями-однополчанами тримає слово перед Богом. Ім є що сказати про себе. Вірю, вони готові сказати на захист і виправдання також про нас. Звісно, якщо ми будемо цього варті.

Сергій ШИВАРЕНКО

